

DR. POHL ÁRPÁD

**A műveleti felkészítés követelményeinek néhány aspektusa
a logisztikai tisztképzésben**

**Some aspects of the requirements of the operational
preparation in the education of logistics officers**

Absztrakt

Az elmúlt évtizedekben a két világrendszer szembenállásán alapuló műveleti scenárióktól eljutottunk a békeműveletek valamennyi típusával számoló helyzetekhez. A háborús és a békeműveleti felkészítés ugyan számos területen hasonló, azonban az erők alkalmazását, az erőforrások nagyságát illetően jelentős az eltérés. A tisztképzésben adott idő alatt kell elérni azt a felkészültséget, ami az adott vezetési szintnek megfelelő műveleti környezetben elvárt. Ehhez pontosan ismereni kell azokat a műveleti követelményeket, amelyekből kiindulva a képzés felépíthető.

Abstract

In the past decades we arrived from operational scenarios based on the conflict between two world orders to situations involving all types of peace support operations. Although there are a lot of overlapping areas between combat training and peace support preparation there is a significant difference between them in the use of forces and the magnitude of resources. In officer training the level of preparedness expected at a given command level in operational environment is to be achieved in a given time frame. For this reason operational requirements on which the training can be based should be known precisely.

BEVEZETÉS

Az elmúlt időszak béketámogató műveletei számos olyan követelményt, tapasztalatot hoztak a felszínre, amelyek teljesítése mára minden haderő felkészítési rendszerébe beépült. Különösen fontos azonban, hogy a klasszikus háborús műveleti eljárások ne merüljenek a feledésbe, mivel ezek jelentik minden fegyveres erő alaprendeltetését. Az országvédelmi feladatok a Magyar Honvédség feladatrendszerében sem változtak, ahogyan azt a legmagasabb szintű jogszabály, Magyarország Alaptörvénye is meghatározza:

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

2015. VIII. évfolyam 1. szám

„A Magyar Honvédség

45. cikk

(1) Magyarország fegyveres ereje a Magyar Honvédség. A Magyar Honvédség alapvető feladata Magyarország, függetlenségének, területi épségének és határainak katonai védelme, nemzetközi szerződésből eredő közös védelmi és békefenntartó feladatok ellátása, valamint a nemzetközi jog szabályaival összhangban humanitárius tevékenység végzése.”¹

A fenti feladatrendszer azt jelenti, hogy a magyar fegyveres erőnek a katonai műveletek teljes spektrumára kell felkészülnie, tehát a kiképzés-felkészítés rendszerének és a tisztképzésnek is ezt a követelményt kell teljesítenie.

A katonai felsőoktatás az elmúlt két és fél évtizedben a Magyar Honvédséghez hasonlóan mélyreható átalakuláson ment keresztül. Ez nem csupán a szervezeti kereteket érintette, hanem a haderő szellemiségét, a műveleti követelményeket és ehhez kapcsolódóan a felkészítés minden szegmensét is magában foglalta. A tisztképzés 2011-ben eldöntött átalakítása kapcsán új katonai logisztikai alap- és mesterképzési szakok létesítésre és indítására is sor került, amelyekben kiemelt súllyal szerepelnek a műveleti ismeretek.

A logisztikai műveleti felkészítés nem csupán a szakmai területeket fogja át. A logisztikai szakfeladatokon túlmenően egy sor általános katonai ismerettel, jártassággal és készséggel kell rendelkezni, ami a szakfeladat végrehajtásához elengedhetetlen.

Ezek tartalmazzák az egyéni fegyverzet, felszerelés mesterei alkalmazásán túl mindazon általános katonai vezetői, szakmai vezetői ismereteket, amelyek az alegység vezetéséhez, egy szakmai törzs munkájában való részvételhez, vagy annak vezetéséhez nemzeti és többnemzeti kötelékben, bonyolult műveleti körülmények között szükségesek.

A MŰVELETI KÖRNYEZET KIHÍVÁSAI

A tisztképzésben mindig is külön jelentek meg a „békefelkészítés” és a „háborús felkészítés” ismeretkörei. A fenti kategóriákat alapvetően a rendszerváltás előtt használtuk. A tisztikar képzésében, továbbképzésében egyaránt jelen kell lennie a békevezetési szakmai ismereteknek és a harcvezetői képességek kialakítását célzó tantárgyaknak. A harcvezetői felkészültség kialakítása az új rendszerű tisztképzésben már nem csupán a harcoló fegyvernemek esetén elvárás, hanem valamennyi szakalegység-parancsnoknál alapvető követelmény.

Felmerülhet a kérdés, hogy vajon miért van szükség a katonai vezetői, szakmai vezetői és a törzsekben történő szolgálatteljesítésre való felkészítésnél a műveleti felkészítés súlyponti kezelésére? Ahhoz természetesen nem férhet kétség, hogy a honvédtiszti hivatás azt jelenti, hogy a vezetői, szakmai tevékenység végrehajtására olyan sajátos körülmények

¹ Magyar Közlöny, 2011. évi 43. szám, Budapest, 10678. old.,
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/mkpdf/hiteles/mk11043.pdf> (2015. 02. 11.)

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

2015. VIII. évfolyam 1. szám

között is sor kerülhet, ahol már más felkészültséggel nem lehet tevékenykedni. Azt is szokták mondani, hogy ahol a katonákat alkalmazták, onnan általában már mindenki elment...

A rendszerváltást követően a tisztképzésben a háborús feladatokra való felkészítés mellett megjelentek a békeművelési felkészítés követelményei is. Lőrinc Kálmán vezérezredes úr, a Magyar Honvédség parancsnoka, „A katonai felsőoktatás reformja – 93” című konferencián követelményként fogalmazta meg, hogy „a jövő honvédtisztjét a harci feladatok teljesítéséhez szükséges képességek és gyakorlat megszerzésén túlmenően fel kell készíteni a békeidőszak katonai feladatára, a nemzetközi biztonság fenntartásával összefüggő feladatokra, továbbá a társadalmi beilleszkedésre.”²

Ha összehasonlítjuk az akkori és a mai biztonsági környezetünket, a régióban folyó geostratégiai változásokat megállapíthatjuk, hogy az fenti elvárások ma is helytállóak. Jelentős különbséget az jelent, hogy 1993-ban még nem álltak rendelkezésre azok a műveleti tapasztalatok, amelyeket a világ különböző hadszínterein és válságövezeteiben azóta összegyűjtöttünk és a feldolgoztunk.

A logisztikai tisztképzés új szakjainak kidolgozásakor kiemelt figyelmet szenteltünk a műveleti felkészítésnek. A munka megkezdésekor nem a nulláról kellett indulni, mert a korábbi egyetemi és főiskolai logisztikai szakokon ez a terület nagy jelentőséggel bírt. A korszerű felsőoktatásban mindig a megrendelői, „piaci” igényekből kell kiindulni. Ez a mi esetünkben nem más, mint a Magyar Honvédség tisztképzéssel szembeni elvárásainak rendszere. Szilárd meggyőződésem, hogy a tisztképzés bármely területének vizsgálatakor csak és kizárólag ez képezhet kiindulási alapot és ezzel összehangoltan kell teljesíteni az akkreditációs és az egyéb felsőoktatási minőségi követelményeket. Az nem fordulhat elő, hogy magas szinten teljesül minden követelmény, csak éppen a katonai szakmai érdekek nem érvényesülnek. Az előzőekben már utaltam arra, hogy a tiszt különleges körülmények között kell, hogy ténykedjen. Függetlenül attól, hogy milyen fegyvernemhez, szakcsapathoz vagy speciális területhez tartozik, képesnek kell lennie arra, hogy szakmai, vezetői feladatait sajátos, semmi mással össze nem hasonlítható – életveszélyes – viszonyok között is maradéktalanul, magas színvonalon és eredményesen ellássa.

Ezt a műveleti környezetet dinamikus változás jellemzi. Ma már közhelynek tekinthető, de ettől függetlenül igaz, hogy két egyforma misszió nem létezik. Kiinduló alapként kell kezelni, hogy „A feladatok végrehajtása során az egységek és alegységek a katonai műveletek változatos fajtáiban vesznek részt időben és térben egymástól szinte alig szétválaszthatóan, egyszerre és egy időben. Az MH-nak készen kell állnia arra, hogy a konfliktus kezelése során ezeket a műveleteket, tevékenységeket egy időben egyszerre vagy nagyon rövid időn belül, egymás után hajtsa végre. Az MH-val szemben támasztott komplex és szerteágazó, ugyanakkor egymásnak is ellentmondó követelmények megkövetelik azt, hogy a kiképzést is sokkal szorosabban kössük a hadművelési követelményekhez, a folya-

² Csontos István: Tájékoztató „A katonai felsőoktatás reformja – 93” című konferenciáról, Bolyai Hírek, II./4. szám, Budapest, 1993, 91. o.

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

2015. VIII. évfolyam 1. szám

matban lévő hadjáratok, ütközetek, harcok, műveletek, missziók során szerzett tapasztalatokhoz.”³

A műveleti követelményekből kiindulva azt sem szabad elfelejteni, hogy „...a hadseregben nem történik más csak amit a tiszték megvalósítanak.”⁴

Ha azt szeretnénk, hogy a tisztikar értse és uralja a mindenkori műveleti környezetet, akkor a képzésnek erre kell irányulnia.

Mi jellemzi ezt a műveleti környezetet? Alapkövetelmény, hogy fel kell készülni az ország és a szövetség fegyveres védelmére, valamint mindazon nem háborús műveletekre, amelyeket hazánk vagy a szövetség érdekei megkívánnak.⁵ Ezek a műveletek lehetnek gyors lefolyásúak és intenzívek, azonban az elmúlt másfél évtized tapasztalatai azt mutatják, hogy a hosszabb lefolyású, elhúzódó válságok és azok katonai kezelése különösen nagy erőket köt le. A műveleti felkészítés kérdését ennek megfelelően átfogóan kell megközelíteni. Ma már harcászati szinten megjelenik a többnemzeti jelleg, a polgári szervekkel, a nem kormányzati szervezetekkel, a szövetséges és baráti erőkkel való együttműködés követelménye. Ebből kiindulva a Magyar Honvédség Kiképzési Doktrínája a kiképzés tárgyaként a következőt határozza meg: „...a kiképzés tárgya éppen ezért olyan parancsnokok, törzsek, katonák és kötelékek kiképzése, akik és amelyek kiemelkedő szakértelemmel rendelkeznek az alacsony intenzitású és az aszimmetrikus hadviseléshez, valamint a főbb és korlátozott célú műveletek megvívásához szükséges szakértelemmel is.”⁶

A követelmények tehát egyértelműek, és a tisztképzés műveleti felkészítési témakörében is ebből indultunk ki. A szakfelelősöknek, mint a képzés vezetőinek különös gonddal kellett megtalálni és fenntartani az egyensúlyt a békeműveleti és a háborús műveleti felkészítés között. A Magyar Honvédség követelményrendszerében szintén azonos súllyal kell kezelni a két területet, holott azok éles elválasztása nem biztos, hogy megalapozott, mivel az eljárások jelentős részére béketámogató és háborús műveletben egyaránt szükség lehet. „A missziós kiképzés természetesen nem választható el az országvédelmi feladatokra történő kiképzéstől, a célfelkészítés bemeneti követelményeit az országvédelmi feladatokra történő általános katonai és szakfelkészültség megfelelő szintjének elérését feltételezi. Az országvédelmi feladatokra történő kiképzés és a missziós felkészítés alrendszerének egymás melletti kezelése – és egymásra épülésük feltételeinek hiánya – olyan kiképzési rést produkál, ami alapvetően veszélyeztetheti a műveleti célok elérését és ellentmond a kiképzés rendszerszemléletű megközelítési elveinek.”⁷ Sári Gábor előzőekben idézett megállapítása igaz a tisztképzésre is. A „megrendelői” követelményeket rendszerben kell

³ Benkő Tibor: Bevezetés, Magyar Honvédség Kiképzési Doktrína, Magyar Honvédség kiadványa, Budapest, 2012, 9. o.

⁴ Csontos István: Tájékoztató „A katonai felsőoktatás reformja – 93” című konferenciáról, Bolyai Hírek, II./4. szám, Budapest, 1993, 92. o.

⁵ Magyar Honvédség Kiképzési Doktrína, Magyar Honvédség kiadványa, Budapest, 2012, 2. o.

⁶ 3. o.

⁷ Sári Gábor: A logisztikai szakkiképzés/felkészítés helye, szerepe és sajátosságai a Magyar Honvédség kiképzési/felkészítési rendszerében, doktori (PhD) értekezés, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2014, 78. o.

vizsgálni és komplexitásukban, egymással egyensúlyban kell a tantervekben érvényre juttatni.

AZ ALAP- ÉS MESTERKÉPZÉSBEN RÉSZTVEVŐ LOGISZTIKUSOK MŰVELETI FELKÉSZÍTÉSÉNEK NÉHÁNY KÖVETELMÉNYE

A megváltozott műveleti környezet új kihívások elé állítja a logisztikai szakállomány felkészítését is. A „hátszági” vagy „mögöttes” területen tevékenykedő logisztikus képe már múlté. A háborús műveletek végrehajtására történő felkészítés során ugyan mindig is szerepeltek bizonyos őrzésvédelmi, menetbiztosítási feladatok, de ezeknek a súlya elenyészett a szakmai tárgykörök mellett. A missziós tapasztalatok azt mutatják, hogy a logisztikai műveleti felkészítés súlypontjai is átértékelődtek. A kiváló logisztikai szakmai felkészültség semmit nem ér, ha az nem párosul olyan általános katonai ismeretekkel, jártasságokkal és készségekkel, amelyek biztosítják az erők megóvását, a túlélést és adott esetben a harc megvívását, továbbá annak vezetését. Aki járt misszióban nagyon jól tudja, hogy beosztástól, rendfokozattól, fegyvernemtől és szakcsapattól függetlenül rengeteg olyan ismeret elsajátítására van szükség, amelyek az eredeti alapfeladaton messze túlmutatnak, de ugyanakkor elengedhetetlenek.

A külföldi szakirodalomban megjelent a „zöld logisztikus” kifejezés, ami azt jelenti, hogy a logisztikai szakállománynak ugyanazon általános katonai kiképzettségi szinten kell lennie, mint a harcoló fegyvernemek állományának. Ez azt jelenti, hogy ismernie kell az adott műveleti terület lehetséges fenyegetéseit, veszélyeit és képesnek kell lennie azok megfelelő harceljárásokkal történő elhárítására annak érdekében, hogy a logisztikai alapfeladatát végre tudja hajtani.⁸

Az adott hadszíntér előretolt bázisain tevékenykedő logisztikusok viszonylagos biztonságban látják el szakfeladataikat, azonban amint valamilyen művelet keretében elhagyják a védett objektumot a veszélyek nagyságrendekkel megnőnek. A lehetséges ellenség előszeretettel választja ki célpontul a logisztikai szállító oszlopokat, konvojokat.⁹ A missziós tapasztalatok következtében jelent meg a „Harci Logisztikai Járőr”¹⁰, mint olyan logisztikai eljárás, amelyet a tervezéstől a végrehajtásig a harci műveleti elveknek megfelelően hajtának végre. Egy ilyen feladatnak pont az a lényege, hogy a logisztikai vezető és beosztott állomány olyan kiképzettségi szinten van, amely lehetővé teszi a konvojt ért valamennyi ellenséges behatás elhárítását. A feladat eredményes végrehajtása érdekében rendelkezni kell a harc megvívásához és az erők védelméhez szükséges valamennyi eszközzel, illetve

⁸ Jocham – Schlapschy: Logistische Ausbildung im Österreichischen Bundesheer, Grundfragen der Militärlogistik und der Logistik von Einsatzorganisationen, Militärwissenschaftliche Publikationsreihe der Landesverteidigungsakademie, Bundesministerium für Landesverteidigung und Sport, Wien, 2013, 111. o.,

⁹ Godfrey, V. Frederick: The Keys to a Successful Combat Logistics Patrol, Army Logistician, 2006/4. szám, Ft Lee, USA http://www.alu.army.mil/alog/issues/JulAug06/suces_log_patrol.html (2015. 02. 18.)

¹⁰ Combat Logistic Patrol (CLP)

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

2015. VIII. évfolyam 1. szám

a logisztikusnak is képesnek kell lennie mindezek hatékony alkalmazására. A „Harc Logisztikai Járőr” koncepció eredményes alkalmazása esetén a menetbiztosítás nem köt le külön harci erőket.¹¹

A logisztikai tiszt műveleti felkészítése során a kiindulási alapot azok az alapos szakmai ismeretek képezik, amelyekre a tisztképzésben folytatott tanulmányai során és a Magyar Honvédség kiképzési rendszerében szert tett. Ezek kiegészülnek azokkal az aktuális információkkal, amelyeket a műveleti feladatra való konkrét felkészítés keretében fog elsajátítani.

A tisztképzésben örök vita folyik arról, hogy milyen mértékű gyakorlati felkészítés folyék és, hogy az milyen mélységig terjedjen. Nem szabad elfejteni, hogy a praxis mellett teljesíteni kell mindazon tudás átadását, amely a tisztet szakemberré és nem utolsó sorban a magyar értelmiség elfogadott, művelt tagjává teszi, aki munkavégzését tekintve egy speciális területen tevékenykedik. Ez a sajátosság kiegészül még azzal, hogy a katonai pályát vállalók a haza védelme és a honvédtiszti hivatás iránt elkötelezett emberek, akiknek a honvédség sokkal több, mint egy egyszerű munkahely.

Amikor 2010-11-ben megkezdődött a nemzeti tisztképzés átalakítása néhány logisztikai szakterületen már évek óta folyt a műveleti felkészítés erősítése. A katonai gazdálkodási alapképzési szakon tanuló hadtápos és pénzügyes hallgatók tantervét úgy módosítottuk, hogy a korábbihoz képest lényegesen nagyobb hangsúlyt kapott az angol nyelvű missziós felkészítés. Minden különösebb „megrendelő” igény nélkül, saját magunknak megfogalmaztuk a „misszióképes tiszt” kibocsátását, mint kiemelt képzési célt.

Mit is értettünk ezen? Azt semmiképpen nem, hogy a fiatal hadnagyok alegységparancsnokként vagy logisztikai szakági vezetőként azonnal „kulcsrakészen” indulhatnak valamilyen hadszíntéri szolgálatra. Ennek elérése lehetetlen, mivel két azonos misszió nem létezik és mindegyikre külön fel kell készülni. Ez a folyamat csak a konkrét műveleti sajátosságok és várható feladatrendszer elsajátítása esetén is hónapokat vesz igénybe. Ami a tisztképzésben vállalható és az új szakokon remélhetőleg sikeresen meg is valósul, az nem más, mint egy olyan általános katonai és katonai szakmai, valamint vezetői felkészültség, ami képessé teszi a logisztikai tisztet arra, hogy a várható missziós beosztásához tartozó konkrét ismeretek befogadja, feldolgozza és a műveleti területen azokat sikeresen alkalmazza.

Az előzőekben már számos műveleti követelményről szó volt, azonban nem szabad megfeledkezni arról a területről, ami ma már egy tiszt műveleti alkalmazhatóságának az alapját képezi: a megbízható, magabiztos angol nyelvi felkészültség. Sajnos ma még min-

¹¹ Venekei József: A katonai logisztikai ellátási lánc koncepció fejlesztésének és alkalmazásának lehetőségei a Nemzeti Közszolgálati Egyetem alap- és mesterszakjainak multinacionális gyakorlati képzési programjaiban, doktori értekezés tervezet, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2015, p.107, http://hkh.uni-nke.hu/uploads/media_items/venekei-jozsef-a-katonai-logisztikai-ellatasi-lanc-koncepcio-fejlesztésenek-es-alkalmazásának-lehetosegei-az-nke-alap-es-mesterszakjainak-multinacionalis-gyakorlati-kepzesi-programjaiban.original.pdf (2015. 02. 18.)

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

2015. VIII. évfolyam 1. szám

dig sokan azzal áltatják magukat, hogy az előírt nyelvvizsga megszerzése elegendő. Természetesen elegendő a nyelvpótlék folyósításához, de nem a többnemzeti együttműködésben való részvételhez. Ma a többnemzeti műveleti környezet már azt jelenti, hogy az alegységek szintjén képesnek kell lenni az angol nyelvű kommunikációra, sokszor szakasz vagy század szinten. Erre nagyon jó példa volt a Safety Fuel 2012 gyakorlat, ahol német és magyar szakasz szintű kontingensek közösen telepítettek tábori üzemanyag raktárt. A munka során nem csupán a fiatal tisztek kommunikáltak nagyszerűen angol nyelven, hanem az altiszti állomány jelentős része is rendelkezett a szükséges nyelvi felkészültséggel.

Az angol nyelvtudás egyéni törzsbeosztásban még inkább fontos, mivel itt a magyar tiszttel általában egyedül van egy multinacionális környezetben és nincsenek a közvetlen környezetében olyan magyar bajtársak, akikhez segítségért vagy támogatásért fordulhatna. Nem számít, hogy honnan jött, hová tér vissza, mi volt a korábbi beosztása és milyen pozícióba fog kerülni a misszió után, csak egy dolog fontos és csak ez érdekel mindenkit: ott abban a beosztásban képes-e helytállni, képes-e gyorsan beilleszkedni, valamint hasznosan dolgozni a közös műveleti sikerekért.

A tisztképzés előtt álló kihívások közül a legnehezebben teljesíthető a többnemzeti műveletekre való felkészítés. Ezt csak úgy lehet megoldani, ha szakon oktatók valamennyien, az élen a szakfelelőssel kiemelt figyelmet szentelnek ennek a területnek. Hogyan valósítható ez meg? A legegyszerűbbnek tűnik, ha néhány szakmai előadást vagy akár tantárgyat elkezdünk angol nyelven is oktatni. Ez a logisztikai szakokon egyre nagyobb tért nyer. Meg kell találni, illetve ki kell használni azokat a lehetőségeket, amelyek ma már az egyetemen vagy a Magyar Honvédségben adottak. Ilyen az Erasmus Program, amelynek keretében már évek óta minden szemeszterben több logisztikus tisztjelölt is külföldön tanulhat. Ez a szakmai ismeretbővítésen túl olyan nyelvtanulási lehetőség, amely biztosítja, hogy a hazatérő hallgatók már egy nagyon stabil, biztos nyelvi háttérrel rendelkeznek, amire csupán rá kell építeni a szaknyelvi tudást.

Külön kell szólni arról, hogy a többnemzeti környezethez „hózzá kell szoktatni” a logisztikus honvéd tisztjelölteket és tiszteket. Ezt csak úgy lehet elérni, ha létrehozunk azt a „műveleti környezetet”, amely tipikus lehet, így biztosítva a tanulás és a gyakorlás lehetőségét. A katonai logisztikai szakok FOURLOG és MAGLITE többnemzeti kiképzései évtizedek óta biztosítják a harcászati és a hadműveleti szintű logisztikai műveleti szakfeladatok egymásra épülő elsajátítását.

ÖSSZEGZÉS

A tisztképzésben a fegyvernemtől és szakcsapattól vagy a képzés szintjétől függetlenül kiemelt jelentőséggel kell kezelni a műveleti felkészítéssel kapcsolatos ismeretköröket. Ez jelenti egyben a képzés vezetőinek és az oktatóknak a legnagyobb felelősségét. Ha a híradásokban egy-egy háborús vagy válságövezetről látunk tudósítást, mindig fel kell tenni magunknak a kérdést: vajon a mi hallgatóink rendelkeznek-e mindazon tudással, ami képessé teszi őket arra, hogy ott és olyan körülmények között eredményesen hajtsák végre

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

2015. VIII. évfolyam 1. szám

feladataikat, megóvják alárendeltjeik, bajtársaik életét és egészségesen hazatérjenek a műveleti területéről? Ha a válasz igen, akkor nyugodtak lehetünk.

Ma már nem elegendő kiváló specialistákat képezni. Ez a túléléshez, az eredményes vezetői tevékenységhez nagyon kevés. Nem véletlen, hogy a nemzetközi tapasztalatok is azt mutatják, hogy a különböző haderőkben a logisztikus katonák és vezetők komplex felkészítése került előtérbe oly módon, hogy az eredeti szakma professzionális gyakorlásából sem engednek. A szakmai felkészültség mellett a logisztikusoknál is jól megfér a parancsnoki vagy a törzstiszti felkészültség.

A háborús és a békeműveleti felkészítést egymással összhangban és arányosan kell végrehajtani. Az nem fordulhat elő, hogy aktuális biztonságpolitikai megfontolások miatt egyik terület túlsúlyba kerül és aránytalanság alakul ki. Itt nem arról van szó, hogy nem kell az erőforrásokat koncentrálni és a képzési prioritásokat meghatározni. A lényeg, hogy a Hadtudományi és Honvédtisztképző Karon oklevelet szerzett katonai logisztikai vezetők olyan felkészültséggel kezdjék meg szolgálatukat, ami biztosítja a sajátosságok befogadását, a konkrét műveleti feladatok megértését és azok eredményes végrehajtását.

Kulcsszavak: logisztikai tisztképzés, műveleti felkészítés, műveleti környezet, műveleti követelmények, békeműveleti felkészítés

Keywords: logistic officers training, operational preparation, operational environment, operational requirements, preparation for peace support operations

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Magyarország Alaptörvénye, Magyar Közlöny, 2011. évi 43. szám, Budapest, <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/mkpdf/hiteles/mk11043.pdf> (2015. 02. 11.)
2. Csontos István: Tájékoztató „A katonai felsőoktatás reformja – 93” című konferenciáról, Boljayi Hírek, II./4. szám, Budapest, 1993, 91-93. o.
3. Magyar Honvédség Kiképzési Doktrína, Magyar Honvédség kiadványa, Budapest, 2012
4. Godfrey, V. Frederick: The Keys to a Successful Combat Logistics Patrol, Army Logistician, 2006/4.szám, Ft Lee, USA
http://www.alu.army.mil/alog/issues/JulAug06/suces_log_patrol.html (2015. 02.18.)
5. Jocham – Schlapschy: Logistische Ausbildung im Österreichischen Bundesheer, Grundfragen der Militärlogistik und der Logistik von Einsatzorganisationen, Militärwissenschaftliche Publikationsreihe der Landesverteidigungsakademie, Bundesministerium für Landesverteidigung und Sport, Wien, 2013, 103-122. o.
6. Sári Gábor: A logisztikai szak kiképzés/felkészítés helye, szerepe és sajátosságai a Magyar Honvédség kiképzési/felkészítési rendszerében, doktori (PhD) értekezés, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2014
7. Venekei József: A katonai logisztikai ellátási lánc koncepció fejlesztésének és alkalmazásának lehetőségei a Nemzeti Közszolgálati Egyetem alap- és mesterszakjainak multi-

HADTUDOMÁNYI SZEMLE

2015. VIII. évfolyam 1. szám

nacionális gyakorlati képzési programjaiban, doktori értekezés tervezet, Nemzeti Közszerológati Egyetem, Budapest, 2015

http://hkh.uni-nke.hu/uploads/media_items/venekei-jozsef-a-katonai-logisztikai-ellatasi-lanc-koncepcio-fejleszteseinek-es-alkalmazasanak-lehetosegei-az-nke-alap-es-mesterszakjainak-multinacionalis-gyakorlati-kepzesi-programjaiban.original.pdf (2015. 02. 10.)